

PIERRE CURIE

1859. május 15-én született Párizsban Pierre Curie, Nobel-díjas francia fizikus és kémikus.

Curie-t fiatalkorában az apja tanította. Korán a matematika szerelmesevé vált, kiváló érzéke volt a térgeometriához, ami jó alapokat adott a későbbi krisztallográfiás munkájához.

16 évesen jelentkezett Párizs híres egyetemére, a Sorbonne-ra, ahol 1878-tól már hivatalosan egyetemi munkatársként dolgozott. Főleg kristálytani kutatásokkal foglalkozott, melyben testvére, Jacques is segítségére volt. Az ő nevükhöz fűződik a piezoelektromosság felfedezése, majd Pierre önállóan megalkotta a szimmetriaelvet, a későbbiekben pedig a különböző fizikai jelenségek szimmetriáját vizsgálta.

Munkája során tökéletesítette a vegyészek egyik fontos eszközét, az analitikai mérleget, és mágnességel kapcsolatos kutatásokkal foglalkozott; ebből írta doktori disszertációját is.

A párizsi Fizikai és Ipari Kémiai Intézet vezetőjeként találkozott az ott dolgozó Marie

Sklodowskával, akivel 1895-ben össze is házasodtak. Két gyermekük született: 1897-ben Iréne, akiből szintén neves tudós lett, 1904-ben pedig Éve.

Curie feleségével együtt igazi, átütő sikereket értek el a radioaktivitás területén. Ők fedezték fel a polóniumot és a rádiumot. Miután Henri Becquerel 1896-ban felfedezte a radioaktivitást, a Curie házaspár ennek a jelenségnek a vizsgálatával foglalkozott. Pierre elsősorban az új sugárzások fizikai tulajdonságait kutatta, és eredményeivel megteremtette a rádiumkezelés alapjait is.

Feleségével együtt dolgozott, és közben a Sorbonne-on volt kinevezett előadó, majd professzor. Munkájuk elismerésére nem kellett sokat várniuk, 1903-ban megosztott fizikai Nobel-díjat kaptak (Pierre Curie, Marie Curie, Henri Becquerel).

Pierre Curie 1906. április 19-én tragikus balesetben halt meg: az aszfaltozott úton megcsúszott, és egy lovakocsi halálra gázolta.

Források:

<http://tudosnaptar.kfki.hu/c/u/curiep/curiep.html>

http://www.nobelprize.org/nobel_prizes/physics/laureates/1903/pierre-curie-bio.html

<http://www.huszadikszazad.hu/tudomany/pierre-curie-halala>

<http://www.chemgeneration.com/hu/marie-curie/marie-curie-%C3%A9lete-%C3%A9s-munk%C3%A1ss%C3%A1ga.html>

Krisztallográfia: kristálytan, a kristályok szerkezetének geometriájával, kristályrácsszerkezetekkel foglalkozó tudományág.

Piezoelektromosság: némelyik, nem centrálszimmetrikus kristály (pl. kvarc, bárium-titanát, turmalin) tulajdonsága. Ezekben a kristályokban mechanikai feszültség, akár egy ütés hatására is elektromos feszültség jön létre két szemközti lapjuk között.

Szimmetriaelv: adott fizikai folyamat nem lehet végbe olyan környezetben, ahol a folyamatnak nincs bizonyos minimális disszimmetrikus jellege, és ez a disszimmetria nem lehet meg az okozatban, ha nem volt eleve jelen az okban is.